

W SZKOLE ŚWIĘTEJ SIOSTRY FAUSTYNY

SZKOŁA DUCHOWOŚCI

Pojęcie „szkoły” kojarzy się przede wszystkim z różnymi stopniami edukacji: ze szkolnictwem podstawowym, średnim i wyższym. Tymczasem pojęcie to – jak się okazuje – funkcjonuje także w teologii. I tutaj są pewne stopnie „edukacji”, gdyż mówi się o: duchowości poszczególnych świętych, o duchowości danej epoki, o kierunkach i o szkołach. W tej hierarchii na szczycie są właśnie szkoły duchowości, które odgrywają największą rolę w życiu chrześcijan. Ktoś porównał je do morskich fal. Gdy płynący okręt odkryje prąd fal i płynie z ich nurtem (nie po jego obrzeżach), to szybko i bezpiecznie dociera do celu. Podobnie chrześcijanin, który korzysta z odpowiedniej dla siebie szkoły duchowości: swobodnie i szybko postępuje w doskonałości, na drodze zjednoczenia z Bogiem.

Aby dobrze zrozumieć, czym jest „szkoła duchowości” św. Siostry Faustyny i w czym przejawia się jej oryginalność, trzeba wyjaśnić jeszcze samo pojęcie „duchowości”. Najprościej mówiąc, termin ten odnosi się do tej nadprzyrodzonej rzeczywistości, jaka istnieje w relacji: Bóg człowiek. Składa się na nią wszystko, co tworzy tę rzeczywistość, a więc: obraz Boga i wynikający z tego obraz świata, nasze osobowe, głęboko indywidualne odniesienie do Boga, sposób, w jaki z Nim rozmawiamy, w jaki o Nim mówimy. To także praktyki duchowe, modlitwne i ascetyczne, po które sięgamy, by się z Nim połączyć. To wszystko sprawia, że można mówić o wielu duchowościach. O wielu w takim sensie, że istnieje wiele różnych *sposobów* na realizowanie jednej wspólnej duchowości chrześcijańskiej. Można nawet powiedzieć, że w zwią-

ku z tym tak naprawdę istnieje tyle duchowości, ilu jest ludzi na ziemi. Ktoś trafnie porównał duchowość chrześcijańską do światła słonecznego: jest jedno, ale padając na różne przedmioty odbija się od nich różnymi barwami.

W historii Kościoła spostrzegamy, że Bóg obdarza pewnych ludzi szczególną łaską specyficznego rozumienia Ewangelii, jakąś umiejętnością wydobywania z niej na nowo rzeczy starych i nowego zachwytu nad tekstem, który przecież skądinąd jest dobrze znany. Ludzie ci zdobywają pewne duchowe doświadczenie, które jest tak wyjątkowe i oryginalne, że odbija się na ich całym życiu i tworzy ich własną, specyficzną drogę ku świętości. Tych ludzi teologia nazywa „fundatorami”. Ich doświadczenie duchowe staje się z czasem coraz wyraźniej własnością Kościoła, ponieważ pojawiają się ludzie, którzy się z tym doświadczeniem identyfikują, wchodzą na tę samą drogę świętości, pragną używać podobnych środków, by dojść do zjednoczenia z Bogiem. Dziedzictwo fundatora przeżywa więc rozwój *ilościowy*, a z czasem także *jakościowy*. Tak tworzy się szkoła duchowości. Ma ona: założyciela, zwolenników, którzy żyją jej założeniami, i doktrynę, która jest jej skarbem. Szkoły różnią się między sobą zasadniczo trzema elementami: modelem świętości, proponowanymi środkami do jej zdobycia i wskazówkami dotyczącymi życia duchowego. Do wielkich szkół duchowości chrześcijańskiej należą: szkoła augustiańska, benedyktyńska, dominikańska, franciszkańska, karmelitańska i ignacjańska, ale istnieje także wiele innych, mniejszych szkół. Wielość form życia duchowego w Kościele jest zawsze przejawem nie-

wyczerpalnego bogactwa Chrystusa, przejawiającego się w sposobie naśladowania Go.

W przypadku św. Siostry Faustyny po raz pierwszy określenia „szkoła duchowości” użył abp Stanisław Nowak. Jest to w zupełności uzasadnione, ponieważ Siostra Faustyna zachwycała się na nowo starą prawdą biblijną: prawdą o miłosierdziu Bożym i tę „starą” tajemnicę – tajemnicę Bożego miłosierdzia – nazwała „nowym blaskiem dla Kościoła, choć od dawna w nim spoczywającym”. Zachwycała się nią tak mocno, że prawda ta nabrała u niej charakteru czynnika scalającego całe jej życie duchowe i apostołskie. Była czymś, w czym można było z powodzeniem streścić cały bogaty przekaz Ewangelii, nie ujmując nic jego głębi. Ponadto Siostra Faustyna zostawiła swym następcom wyraźny model świętości płynący z poznania tej wielkiej tajemnicy wiary. Streszcza się on w dwóch postawach: ufności względem Boga i miłosierdziu względem człowieka. Środki do osiągnięcia świętości, jakie proponuje Siostra Faustyna, to nie tylko tradycyjne praktyki modlitewne i ascetyczne, ale także nowe formy kultu Miłosierdzia Bożego: Święto Miłosierdzia, obraz Chrystusa Miłosiernego, Koronka do Miłosierdzia Bożego i Godzina Miłosierdzia. To wszystko sprawia, że mamy u niej do czynienia z oryginalną kompilacją elementów życia religijnego, różną od tych, które do tej pory znała historia duchowości. Wszystkie elementy duchowości scala jedna wartość ewangeliczna, którą jest tajemnica miłosierdzia Bożego. Ona jest w centrum jej życia i działalności apostołskiej.

Oczywiście, w faustyniańskiej szkole duchowości spotykamy także takie elementy, które występują w innych szkołach duchowości. Należą do nich: umiłowanie Kościoła, miłość do Eucharystii i nabożeństwo do Matki Bożej, przy czym, oczywiście, wszystkie one mają u Siostry Faustyny odpowiedni koloryt: są pojmowane jako dar miłosierdzia Bożego. To jednak, co wyróżnia jej szkołę spośród innych, to centralne miejsce tajemnicy Bożego miłosierdzia oraz wypływająca z jej poznania i kontemplacji w codzien-

ności postawa ufności względem Boga i miłosierdzia świadczonemu bliźnim.

Tak więc – sumując – człowiek, który utożsamia się ze szkołą duchowości Siostry Faustyny, to człowiek przede wszystkim zachwycony tajemnicą miłosierdzia Bożego – tą, która objawiona jest w Piśmie Świętym, ale i tą, która nieustannie mu się objawia w jego codzienności, zwłaszcza przez fakt niesamowitej bliskości Boga, mieszkającego w jego sercu. Dalej, to człowiek, który tej tajemnicy nie stawia poza swoim życiem, ale czyni z niej oś swego życia, odniesienie dla wszystkich swoich czynów i postaw. To nie jest dla niego jakaś abstrakcja, interesujące zagadnienie teologiczne czy filozoficzne, o którym można coś ciekawego napisać – to jego być albo nie być *chrześcijaninem*. Miłosierdzie Boga jest dla niego miejscem spotkania z Bogiem, źródłem zasilającym jego codzienność, jego radość, ufność, to coś, co daje mu siłę, by wstawać każdego dnia z nową nadzieją. Charakterystyczne postawy takiego człowieka to: ufność ku Bogu i miłosierdziu względem innych ludzi, które są podstawową odpowiedzią, jaką on daje Bogu, kiedy poznaje Jego niezgłębione miłosierdzie. Ufność i miłosierdzie to dla niego nie działanie od przypadku do przypadku, pojedyncze akty w odpowiedzi na pojedyncze sytuacje, ale to styl życia. Ktoś, kto podąża ku Bogu w szkole duchowości Siostry Faustyny, kocha Kościół i znajduje w nim swoje miejsce w głoszeniu bogactw miłosierdzia Bożego: czynem, słowem i modlitwą. W tej drodze przewodniczką jest mu Matka Miłosierdzia, która najlepiej poznała miłosierdzie Boże, wie, ile ono kosztowało i jak wielkie ono jest, i która najdoskonalej głosi je z pokolenia na pokolenie.

W szkole duchowości świętej Siostry Faustyny pobiera nauki rzesza współczesnych nam ludzi, którzy stawiają sobie za cel poznanie i uobecnianie w świecie tajemnicy miłosierdzia Bożego. Proces nauczania i wychowania jest tu nie tylko wysiłkiem człowieka, lecz także – i przede wszystkim – dziełem łaski Bożej. To zachęcające dla tych, którzy boją się chodzić do szkoły.

s. M. Małgorzata Kocik ZMBM